

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

30.06.2016

Херсон

№38-р/к

Справа № 59/2-15

Про закриття провадження у справі

Адміністративна колегія Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення), розглянувши матеріали справи від 22.10.2015 № 59/2-15 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції Комунальним закладом «Центральна міська лікарня міста Нова Каховка» (код ЄДРПОУ – 02004108) та подання Відділу досліджень і розслідувань Відділення від 29.06.2016 № 2-51/48,

ВСТАНОВИЛА:

Розпорядженням адміністративної колегії Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі - Відділення) від 22.10.2015 №64-рп/к розпочато розгляд справи №59/2-15 відносно Комунального закладу «Центральна міська лікарня міста Нова Каховка» (надалі – КЗ «Центральна міська лікарня м. Нова Каховка», Лікарня) за наявністю в його діях ознак порушень законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Розгляд справи розпочато за результатами проведеного дослідження товарних ринків, в тому числі ринку надання платних медичних послуг, а також здійснення державного контролю за дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції при наданні таких послуг КЗ «Центральна міська лікарня м. Нова Каховка».

Згідно зі Свідоцтвом про державну реєстрацію юридичної особи (серія А00 № 469460), КЗ «Центральна міська лікарня м. Нова Каховка» має статус юридичної особи з дати державної реєстрації – 21.05.1997, запис про включення до ЄДР за №1 501 120 0000 001044.

Основним видом діяльності підприємства за КВЕД є: «Діяльність лікарняних закладів» (86.10).

Юридична адреса: вул. Карла Маркса, 33 а, м. Нова Каховка, Херсонська область, 74900.

Ідентифікаційний код юридичної особи: 02004108.

КЗ «Центральна міська лікарня м. Нова Каховка» здійснює свою діяльність на підставі Статуту (нова редакція), затвердженого рішенням 48 сесії Новокаховської міської ради шостого скликання від 24.09.2013 №1219.

Лікарня є комунальним багатопрофільним спеціалізованим лікувально–профілактичним закладом охорони здоров'я 2-го рівня, що здійснює господарську діяльність з медичної практики в формі надання спеціалізованої амбулаторно-поліклінічної та стаціонарної медичної допомоги населенню регіону обслуговування.

Основними медичними послугами, які надає Лікарня на платній основі за рахунок

замовника, є:

- медичний огляд для отримання дозволу (ліцензії) на об'єкт дозвільної системи;
- медичний огляд працівників певних категорій;
- медичний огляд для отримання посвідчення водія транспортних засобів;
- медичний огляд осіб для отримання відповідних документів на виїзд громадян за кордон та інші.

Постановою Кабінету Міністрів України від 17.09.1996 № 1138 «Про затвердження переліку платних послуг, які надаються в державних закладах охорони здоров'я та вищих медичних закладах освіти», (зі змінами) (надалі – Постанова № 1138), затверджений перелік платних медичних послуг, які можуть надаватися в державних та комунальних закладах охорони здоров'я, вищих медичних навчальних закладах та науково-дослідних установах, зокрема, послуги, що надаються згідно з функціональними повноваженнями державними і комунальними закладами охорони здоров'я – медичні огляди: попередні профілактичні медичні огляди при прийнятті на роботу та для отримання посвідчення водія транспортних засобів (крім випадків, коли медичні огляди проводяться за направленнями органів державної служби зайнятості), медичні огляди для отримання дозволу на право отримання та носіння зброї громадянами, а також відповідні періодичні профілактичні медичні огляди.

Крім цього, наказами Міністерства охорони здоров'я України затверджені:

- Інструкція про профілактичний наркологічний огляд та його обов'язкові обсяги (наказ від 28.11.1997 № 339);
- Інструкція про проведення обов'язкових попередніх та періодичних психіатричних оглядів (наказ від 17.01.2002 № 12);
- Положення про медичний огляд кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів, затверджене спільним наказом Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства внутрішніх справ України від 31.01.2013 №65/80, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 22.02.2013 за №308/22840;
- Правила проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв і організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб; перелік необхідних обстежень лікарів-спеціалістів, видів клінічних, лабораторних та інших досліджень, що необхідні для проведення обов'язкових медичних оглядів, та періодичність їх проведення; перелік протипоказань для роботи за професіями, визначеними в Переліку професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам (наказ від 23.07.2002 № 280);
- Порядок видачі медичної довідки для отримання дозволу (ліцензії) на об'єкт дозвільної системи (наказ від 20.10.1999 № 252).

Рішенням Новокаховської міської ради від 26.05.2014 № 274 встановлено тарифи на платні профілактичні, медичні огляди за рахунок замовника, що надає Лікарня в м. Нова Каховка .

Об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є Лікарня, яка надає послуги з попереднього медичного огляду для отримання посвідчення водія транспортних засобів (надалі – Послуга 1) та послуги з проведення медичного огляду для отримання дозволу (ліцензії) на об'єкт дозвільної системи (надалі – Послуга 2).

Споживачами Послуги 1 та Послуги 2 є фізичні особи мешканці м. Нова Каховка Херсонської області.

Послуга 1 та Послуга 2 є продуктом діяльності Лікарні, призначеним для реалізації, і в розумінні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розглядається як товар, щодо якого визначаються межі товарного ринку.

Отже, товарними межами ринків є послуги з проведення попереднього медичного огляду для отримання посвідчення водія транспортних засобів та послуги з проведення

медичного огляду для отримання дозволу (ліцензії) на об'єкт дозвільної системи. Товарів – заміників зазначених послуг не має.

Відповідно до пункту 6.1. Методики, територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача, придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.

Послугу 1 та Послугу 2 Лікарня надає споживачам в межах м. Нової Каховки Херсонської області. Отримання споживачами платних медичних послуг з проведення обов'язкових медичних оглядів кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів та послуг з проведення медичного огляду для отримання дозволу (ліцензії) на об'єкт дозвільної системи поза межами м. Нової Каховки є недоцільним, оскільки призводить до втрати ними додаткового часу та значних транспортних витрат.

Таким чином, територіальними межами ринків надання Послуги 1 та Послуги 2 є м. Нова Каховка Херсонської області.

Часовими межами ринків визначено 2014-2015 роки та січень - травень 2016 року – проміжок часу, протягом якого залишались незмінними структура ринків, співвідношення попиту та пропозицій на них.

Бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на ринки Послуги 1 та Послуги 2, зокрема є: наявність ліцензії на відповідний вид діяльності; наявність матеріально-технічної бази та фахових спеціалістів; включення Лікарні до Переліку закладів, яким надано право на проведення обов'язкових медичних оглядів кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів, затвердженого наказом Департаменту охорони здоров'я Херсонської обласної державної адміністрації від 27.04.2015 № 159 (надалі – Перелік).

Перелічені обставини перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних умовах із Лікарнею на ринках Послуги 1 та Послуги 2 в межах м. Нової Каховки Херсонської області.

Згідно з наведеним Переліком, у межах м. Нової Каховки право на проведення обов'язкових медичних оглядів кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів надано тільки КЗ «Центральна міська лікарня м. Нова Каховка».

Таким чином, протягом 2014-2015 років та січня-травня 2016 року в межах м. Нова Каховка Херсонської області Послугу 1 та Послугу 2 споживачам надавав лише КЗ «Центральна міська лікарня м. Нова Каховка».

Враховуючи вищенаведене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики, Лікарня за результатами діяльності у 2014-2015 роках січня-травня 2016 року займала монопольне становище на ринку послуг попереднього медичного огляду для отримання посвідчення водія транспортних засобів та ринку послуг медичного огляду для отримання дозволу (ліцензії) на об'єкт дозвільної системи в межах м. Нової Каховки Херсонської області із часткою 100%.

Тарифи на платні медичні огляди КЗ «Центральна міська лікарня м. Нова Каховка» складають:

- 163,75 грн (для жінок), 148,36 (для чоловіків)- попередній медичний огляд для отримання посвідчення водія транспортних засобів;

- 119,46 грн - медичний огляд для отримання дозволу (ліцензії) на об'єкт дозвільної системи.

Порядок надання послуги з попереднього медичного огляду для отримання посвідчення водія транспортних засобів регламентований Положенням про медичний огляд кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів (надалі - Положення), затвердженим спільним наказом Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства внутрішніх справ

Україні від 31.01.2013 №65/80, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22.02.2013 за №308/22840.

Згідно з пунктом 2.2 Положення попередній медичний огляд кандидатів у водії транспортних засобів включає в себе:

загальне обстеження спеціалістами медичної комісії;

лабораторне функціональне обстеження (загальний аналіз крові та сечі, аналіз крові на цукор, ЕКГ, обстеження гостроти й полів зору, обстеження вестибулярного апарату, визначення групи крові та резус-фактору).

В окремих випадках для уточнення діагнозу членами медичної комісії призначаються громадянину індивідуальні додаткові обстеження.

Крім того, згідно з Положенням при проведенні попереднього медичного огляду кандидатів у водії транспортних засобів враховуються результати обов'язкового профілактичного наркологічного огляду громадянина та дані щодо перебування громадянина на психіатричному обліку за місцем проживання.

Відповідно до пункту 1.6 Положення, попередній, періодичний та позачерговий медичні огляди проводяться медичною комісією, що створюється в закладі охорони здоров'я. До складу медичної комісії входять: лікар-терапевт (голова комісії), лікар-невропатолог, лікар-отоларинголог, лікар-офтальмолог, лікар-хірург.

В ході аналізу калькуляцій вартості Послуги 1 встановлено, що Лікарня включила до неї оплату праці лікаря-гінеколога (для жінок), лікаря – психіатра, вартість довідки психіатра, вартість аналізів РМП та флюорографію, що не передбачено Положенням.

Включення витрат на заробітну плату зазначених працівників, вартості довідки та вартості непередбачених Положенням лабораторних та функціональних досліджень до вартості проведення попереднього медичного огляду осіб для отримання посвідчення водія транспортних засобів призводить до завищення вартості платної послуги.

Отже, Лікарня встановила економічно необґрунтовану завищену вартість Послуги 1 за рахунок включення до вартості послуг витрат на заробітну плату зазначених вище лікарів, вартості довідки та вартості непередбачених Положенням лабораторних та функціональних досліджень.

Відсутність значної конкуренції на ринку Послуги 1 створила підстави для зловживання на ньому з боку Лікарні.

Встановлення Лікарнею економічно необґрунтованої завищеної вартості Послуги 1 було б неможливим за умов існування значної конкуренції на вищевказаному ринку, оскільки в умовах конкурентної боротьби споживач мав би можливість обирати найнижчу ціну на Послугу 1. На зазначеному ринку існувала б ціна рівноваги, яка б була визначальною для Лікарні і вона була б змушена дотримуватись її рівня - не перевищувати його і при зміні ситуації на ринку шукати резерви для встановлення ринкової ціни.

Встановлення Лікарнею економічно необґрунтованої вартості Послуги 1 призводить до ущемлення інтересів споживачів, які сплачують завищену вартість зазначеної послуги.

Дії Лікарні, які полягають у встановленні економічно необґрунтованої завищеної вартості послуги з попереднього медичного огляду для отримання посвідчення водія транспортних засобів за рахунок включення до вартості цієї послуги витрат на заробітну плату лікаря-гінеколога (для жінок), лікаря – психіатра, вартості довідки психіатра, аналізу на РМП та флюорографії, що не передбачено діючими нормативно-правовими актами України, мають ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуги з попереднього медичного огляду для отримання посвідчення водія транспортних засобів, а саме встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

При дослідженні платних медичних послуг Лікарнею, зокрема послуг з проведення медичного огляду для отримання дозволу (ліцензії) на об'єкт дозвільної системи встановлено наступне.

Порядок надання зазначеної послуги регламентований наказом Міністерства охорони здоров'я України від 20.10.1999р. № 252 «Порядок видачі медичної довідки для отримання дозволу (ліцензії) на об'єкт дозвільної системи» (надалі - Порядок).

Відповідно до пункту 5 Порядку питання про видачу медичної довідки вирішується лікарсько-консультативною комісією, до складу якої входять: голова комісії (лікар-терапевт), лікар-невропатолог, лікар-отоларинголог, лікар-офтальмолог.

Згідно з вимогами цього Порядку при вирішенні питання про отримання медичної довідки громадянин має, зокрема подати сертифікат про проходження обов'язкового профілактичного наркологічного огляду, довідку щодо перебування громадянина на психіатричному обліку, документ, що підтверджує оплату послуг, пов'язаних з видачею медичної довідки.

В ході аналізу калькуляцій вартості послуги з проведення медичного огляду для отримання дозволу (ліцензії) на об'єкт дозвільної системи встановлено, що Лікарня включила до неї оплату праці лікаря – психіатра, вартість довідки психіатра, вартість аналізів РМП та флюорографію, що не передбачено Порядком.

Включення витрат на заробітну плату зазначеного працівника, вартості довідки та вартості непередбачених Порядком лабораторних та функціональних досліджень до вартості послуги з проведення медичного огляду для отримання дозволу (ліцензії) на об'єкт дозвільної системи призводить до завищення вартості платної послуги.

Отже, Лікарня встановила економічно необґрунтовану завищену вартість послуг з проведення медичного огляду для отримання дозволу (ліцензії) на об'єкт дозвільної системи за рахунок включення до вартості послуг заробітної плати зазначеного вище лікаря, вартості довідки та вартості непередбачених Порядком лабораторних та функціональних досліджень.

Відсутність значної конкуренції на ринку Послуги 2 створила підстави для зловживання на ньому з боку Лікарні.

Встановлення Лікарнею економічно необґрунтованої завищеної вартості Послуги 2 було б неможливим за умов існування значної конкуренції на вищевказаному ринку, оскільки в умовах конкурентної боротьби споживач мав би можливість обирати найнижчу ціну на Послугу 2. На зазначеному ринку існувала б ціна рівноваги, яка б була визначальною для Лікарні і вона була б змушена дотримуватись її рівня - не перевищувати його і при зміні ситуації на ринку, шукати резерви для встановлення ринкової ціни.

Встановлення Лікарнею економічно необґрунтованої вартості Послуги 2 призводить до ущемлення інтересів споживачів, які сплачують завищену вартість зазначеної послуги.

Дії Лікарні, які полягають у встановленні економічно необґрунтованої завищеної вартості послуги з проведення медичного огляду для отримання дозволу (ліцензії) на об'єкт дозвільної системи за рахунок включення до вартості цієї послуги витрат на заробітну плату лікаря – психіатра, вартості довідки психіатра, аналізу на РМП та флюорографія, що не передбачено діючими нормативно-правовими актами України, мають ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуги, а саме встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Згідно з частиною четвертою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної

конкуренції, захист інтересів суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень здійснюються органами Антимонопольного комітету України.

З метою усунення причин та умов, що сприяють вчиненню порушень законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», адміністративна колегія Відділення рекомендувала (рекомендації від 02.06.2016 № 2/74-рк/к) КЗ «Центральна міська лікарня м. Нова Каховка» вжити повних і вичерпних заходів щодо усунення причин та умов вчинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом приведення вартості платних послуг з медичного огляду кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів, а також проведення медичного огляду для отримання дозволу (ліцензії) на об'єкт дозвільної системи у відповідність до вимог чинного законодавства України.

На виконання рекомендацій КЗ «Центральна міська лікарня м. Нова Каховка» листом від 17.06.2016 №01-18/908 повідомив Відділенню, що Лікарнею вжиті усі необхідні заходи для припинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, а саме вартість платних послуг з медичного огляду кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів та проведення медичного огляду для отримання дозволу (ліцензії) на об'єкт дозвільної системи приведено у відповідність до вимог чинного законодавства України.

Таким чином, дії Лікарні, які полягали у встановленні економічно необґрунтованої завищеної вартості послуги з попереднього медичного огляду для отримання посвідчення водія транспортних засобів та у встановленні економічно необґрунтованої завищеної вартості послуги з проведення медичного огляду для отримання дозволу (ліцензії) на об'єкт дозвільної системи за рахунок включення до вартості цієї послуги витрат на заробітну плату лікаря – психіатра, вартості довідки психіатра, аналізу на РМП та флюорографія, що не передбачено діючими нормативно-правовими актами України, і які містили ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, припинено.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, розпочате провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції закривається.

Таким чином, розгляд справи за встановленими в діях КЗ Центральна міська лікарня м. Нова Каховка ознаками порушень законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 «Про захист економічної конкуренції» підлягає закриттю у відповідності до статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Враховуючи викладене, на підставі статей 7, 12, 12¹ та 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», частини третьої статті 46, статей 48, 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 8, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року №32-р, зареєстрованим Міністерством юстиції України 30 березня 2001 року за №291/5482 (із змінами), частини першої пункту 32, пунктів 33, 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року №169-р) (із змінами), Адміністративна колегія Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі від 22.10.2015 №59/2-15 у зв'язку з виконанням Комунальним закладом «Центральна міська лікарня міста Нова Каховка» (код ЄДРПОУ 02004108) рекомендацій адміністративної колегії Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

Відповідно до частини першої статті 60 Закону «Про захист економічної конкуренції» заявник, відповідач, третя особа мають право оскаржити це рішення повністю або частково до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення. Цей строк не може бути відновлено.

Голова адміністративної колегії -
Голова територіального відділення

В.П. Василенко